

Võru maakonnas Rõuge vallas Mustikaoru kinnistu (registriosa nr 3139741, katastritunnus 18101:001:0229; edaspidi *Mustikaoru kinnistu*) eraldistel 4, 9 ja 13 aegjärksete raiete, eraldistel 2 ja 10 harvendusraiete, eraldistel 1, 3, 5, 7 ja 8 sanitaarraiete keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes AS A&P Mets volitatud esindaja Klaus Vinkman 08.10.2025 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Jätta algatamata Mustikaoru kinnistu eraldistel 4, 9 ja 13 aegjärksete raiete, eraldistel 2 ja 10 harvendusraiete, eraldistel 1, 3, 5, 7 ja 8 sanitaarraiete keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2. Kavandatud raie registreerimisel arvestada järgmiste keskkonnameetmetega:

1.2.1. Värbkaku pesitsusaegset häirimist, pesade ja munade hävimist on võimalik vältida kui raietööd tehakse väljaspool värbkaku pesitsusperioodi, mis kestab 1. märtsist kuni 30. juunini ja pesapuud ei raiuta.

1.2.2. Raied ei mõjuta oluliselt värbkaku elupaika, kui raietel säilitatakse nende olemasolul õõnsustega puid, jämedamaid (üle 20 cm läbimõõduga) jalalseisvaid surnud puid ja lehtpuid (eriti haaba).

1.3. Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnaamet teavitab KMH algatamata jätmise otsusest 14 päeva jooksul väljaandes Ametlikud Teadaanded.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. AS A&P Mets volitatud esindaja Klaus Vinkman esitas 08.10.2025 Keskkonnaametile metsateatised, millega kavandab Mustikaoru kinnistu eraldisel 4 (pindalal 0,48 ha, raiemaht 55 tm), 9 (pindalal 0,33 ha, raiemaht 45 tm) ja 13 (pindalal 0,37 ha, raiemaht 55 tm) aegjärkset raiet, eraldistel 2 (pindalal 0,16 ha, raiemaht 13 tm) ja 10 (pindalal 0,39 ha, raiemaht 27 tm) harvendusraiet ning eraldistel 1 (pindalal 0,33 ha, raiemaht 20 tm), 3 (pindalal 0,43 ha, raiemaht 8 tm), 5 (pindalal 0,58 ha, raiemaht 35 tm), 7 (pindalal 0,4 ha, raiemaht 5 tm) ja 8 (pindalal 0,26 ha, raiemaht 4 tm) sanitaarraiet.

Metsateatised on kantud metsaressursi arvestuse riiklikusse registrisse vastavalt numbrite 50001166334, 50001166336, 50001166337, 50001166327, 50001166325, 50001166326, 50001166328, 50001166335, 50001166331 ja 50001166332 all.

Eesti looduse infosüsteemi (edaspidi *EELIS*) andmetel asuvad kavandatavad raiealad Haanja looduslal, Haanja linnualal ning Haanja looduspargi Pärandmaastiku piiranguvööndis.

2.2. Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu selle kohta, kas kavandatav tegevused on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhinnangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Mustikaoru kinnistu eraldisel 4 (pindalal 0,48 ha, raiemaht 55 tm), 9 (pindalal 0,33 ha, raiemaht 45 tm) ja 13 (pindalal 0,37 ha, raiemaht 55 tm) kavandatakse aegjärgset raiet kolme eraldiasetseva langina kokku 1,18 ha suurusel alal, kavandatud raiemaht on kokku 155 tm. Aegjärgse raie eesmärgiks on metsa järkjärguline uuendamine. Aegjärgse raie korral raiutakse uuendamisele kuuluvas metsas puid hajali üle raielangi eraldistel 4, 9 ja 13 kahe raiejärguga (puistu täiused peale raiet jäävad minimaalselt 30%).

Mustikaoru kinnistu eraldistel 2 (pindalal 0,16 ha, raiemaht 13 tm) ja 10 (pindalal 0,39 ha, raiemaht 27 tm) kavandatakse harvendusraiet kogupindalal 0,55 ha suurusel alal, kavandatud raiemaht on kokku 40 tm. Harvendusraiet tehakse metsa väärtuse tõstmiseks, metsa tiheduse ja koosseisu reguleerimiseks ning lähitulevikus väljalangevate puude puidu kasutamise võimaldamiseks, arvestades, et pärast harvendusraiet ei tohi puistu esimese rinde rinnaspindala olla väiksem metsa majandamise eeskirja lisas 1 märgitust.

Mustikaoru kinnistu eraldistel 1 (pindalal 0,33 ha, raiemaht 20 tm), 3 (pindalal 0,43 ha, raiemaht 8 tm), 5 (pindalal 0,58 ha, raiemaht 35 tm), 7 (pindalal 0,4 ha, raiemaht 5 tm) ja 8 (pindalal 0,26 ha, raiemaht 4 tm) kavandatakse sanitaarraiet kogupindalal 2,0 ha suurusel alal, kavandatud raiemaht on kokku 72 tm. Sanitaarraie eesmärgiks on metsa sanitaarse seisundi parandamine ja surevate või surnud puude puidu kasutamise võimaldamine, kui see ei ohusta elustiku mitmekesisust. Sanitaarraie korral raiutakse surnud ja kahjustatud puud. Kavandatava tegevuse korras tohib raiuda ainult keskkonnaministri määruse „Metsa majandamise eeskirja“¹ §-7 loetletud puid.

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.

Mustikaoru kinnistu asub Võru maakonnas, Rõuge vallas. Kavandatud raie jääb alale, kus kehtib 2011. aastal kehtestatud Rõuge valla (üldplaneeringu kehtestamise ajal asus kinnistu Haanja vallas) üldplaneering¹, millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

¹ <https://rouge.kovtp.ee/kehtivad-uldplaneeringud>

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatavate tegevuste eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud aegjärgsete raiete käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatöodel metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja² §-s 19 sätestatuga.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietööl saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietööl on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8. Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Mustikaoru kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, maaüksus asub hajaasustuspäikeskonnas.

Kavandatud raiealade mõjualades (30m³) on registreeritud aegjärgne raie pindalal 0,29 ha.

Juba registreeritud aegjärgsed raied paiknevad eraldi asetsevate maksimaalselt 5 ha suuruste lankidena.

Raietega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja alad jäävad jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

² Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

³ Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”

Raiealadel ei esine taastumatuid loodusvarasid. Eraldistel 1, 4, 5, 7, 9, 10 ja 13 kasvavad kuuse enamusega puistud, asuvad jänesekapsa kasvukohatüübis. Eraldisel 2 kasvab kase enamusega puistu, asub jänesekapsa kasvukohatüübis. Eraldisel 3 kasvab kuuse enamusega puistu, asub jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübis. Eraldisel 8 kasvab kuuse enamusega puistu, asub jänesekapsa-mustika kasvukohatüübis.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatud raietest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus kavandatavad raied läbi viiakse. Raielankidega piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raieid kavandatakse metsamaastikus, aladel ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

EELIS-e andmetel jäävad kavandatavad raiealad Mustikaoru kinnistu eraldistel 1, 2, 3, 4, 5 ja 8 täielikult ja eraldistel 1 ja 9 valdavalt ja eraldisel 7 vähesel määral III kategooria kaitsealuse linnuliigi värbkaku elupaika. Värbkakk on Haanja looduspargi ja Haanja linnuala kaitse-eesmärgiks.

Mustikaoru kinnistu eraldisel 7 kavandatav raieala mõjualasse jäävad loodusdirektiivi niiduelupaigatüübid liigirikkad niidud lubjavesel mullal (6270*) ja aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510).

Kavandatud raied jäävad Haanja looduspargi Pärandmaastiku piiranguvööndisse. Haanja looduspargi kaitse-eesmärgid on loetletud Haanja looduspargi kaitse eeskirjas⁴. Tingimused metsa majandamisele piiranguvööndis on sätestatud Haanja looduspargi kaitse-eeskirja §-s 15.

Haanja looduspark hõlmab täielikult Natura 2000 võrgustikku kuuluvad Haanja linnu- ja loodusalasid.

Kultuuriväärtusi raiealadel ei leidu.

Kavandatavate tegevuste maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada. Kavandatavad aegjärksed raied on kooskõlas kaitse-eeskirja § 15 lõige 3 punktis 2 sätestatud langi suuruse piiranguga ja vastavad MS-s toodud nõuetele aegjärgse raie lubamiseks.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud metsaseaduse §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

⁴ Vabariigi Valitsuse 22.01.2015 määrus nr 10.

Alljärgnevalt on toodud kavandatavate raiete keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatud raiete mõju keskkonnaelementidele:

Vesi- kavandatavatel raialadel ega mõjualades ei asu veekogusid, mõju veerežiimile ei ole oluline.

Välisõhk ja kliima- kavandatavatel raietel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus- Kavandatavad raied ei mõjuta oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele- Kavandatavatel raialadel ei ole neid elemente ja kavandatud raied neid ei mõjuta. Raied on kavandatud 3,73 ha suurusel alal, raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liikluskoormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raiete teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatud raied on ühekordse lühiajalise mõjuga tegevused, kestusega umbes üks kuu. Kavandatavate tegevustega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Raied on kavandatud Haanja loodusalal ja linnualal. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Haanja looduspargi ega Haanja linna- ja loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõigel kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁵ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁶ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse

⁵Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätted (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

⁶ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2. Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Eraldistel 4, 9 ja 13 kavandatavate aegjärksete raiete esimeste raiejärgkude käigus raiutakse puistud hajusalt hõredamaks, kuid puistute esimesed rinded säilivad, vana metsa osakaal piirkonnas ei lange, ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas. Puistud säilivad, metsamaastik ei killustu ning maastikuilme ei muutu. Kavandatavatel raietel ei ole koosmõjus piirnevatel aladel juba lubatud raietega olulist mõju Haanja loodus- ja linnuala kaitse-eesmärkidele.

Eraldistel 2 ja 10 harvendusraiate käigus raiutakse puistud hajusalt hõredamaks, kuid puistute esimene rinne säilib, vana metsa osakaal piirkonnas ei lange, ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas. Puistud säilivad, seega metsamaastik ei killustu ning maastikuilme ei muutu. Kavandatavatel raietel ei ole koosmõjus piirnevatel aladel juba lubatud raietega olulist mõju Haanja loodus- ja linnuala kaitse-eesmärkidele.

Kavandatavatel sanitaarraietel eraldistel 1, 3, 5, 7 ja 8 raiutakse vaid surnud ja surevaid puid, puistud säilivad. Vana metsa osakaal piirkonnas ei lange, ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas, metsamaastik ei killustu ning maastikuilme ei muutu. Kavandatavatel raietel ei ole koosmõjus piirnevatel aladel juba lubatud raietega olulist mõju Haanja loodus- ja linnuala kaitse-eesmärkidele.

Mustikaoru kinnistu kavandatavad raiealad eraldistel 2 (0,16 ha), 3 (0,43 ha), 4 (0,48 ha), 5 (0,58 ha) ja 8 (0,26 ha) jäävad täielikult ja eraldistel 1 (0,32 ha) ja 9 (0,29 ha) jäävad valdavalt ja eraldisel 7 (0,01 ha) jääb vähesel määral (kogupindalal 3,29 ha ulatuses) III kategooria kaitsealuse linnuliigi värbkaku elupaika (elupaiga pindala on 7,36 ha). Värbkakk on Haanja linnuala kaitse-eesmärgiks.

Värbkaku elupaiga pindala on 7,36 ha, raieid kavandatakse ca 44% ulatuses antud elupaigast. Haanja looduspargi pikaajaline värbkaku kaitsekorralduslik optimaalne arvukus on 3-10 paari. 2022 aastal tehti Haanja looduspargis linnustiku inventuur (selle käigus antud elupaik kaardistati) ja selle tulemusel on Haanja looduspargis värbkaku arvukuse hinnang 25-30 paari. Värbkaku populatsiooni seisund Haanja linnualal on hea, seatud eesmärgid on küll täidetud, samas oluline tagada pesituseks vajalikud tingimused kõigile alal pesitsevatele paaridele. Kuna Eesti värbkaku populatsiooni seisundit võib praeguse arvukuse juures pidada soodsaks ning ohutegurite eest hästi kaitstuks, siis on olemasoleva olukorra säilitamiseks vajalik tagada piisavalt suure elupaiga pikaajaline säilimine, mis loob eelduse liigi arvukuse püsimiseks.

Antud elupaigas kavandatakse hooldusraiet 2,15 ha ulatuses, millest sanitaarraie on valdavas osas alast (1,6 ha ulatuses). Sanitaarraie käigus raiutakse vaid surnud ja surevaid puid. Värbkakk pesitseb puuõõnsustes, seega on oluline, et puistus oleks piisavalt õõnsustega puid. Sanitaarraiel säilitatakse maksimaalselt olemasolevaid õõnsustega puid. Harvendusraiate käigus raiutakse puistud hajusalt hõredamaks, kuid puistute esimene rinne säilib. Aegjärkset raiet kavandatakse kolme eraldiasetseva langina, raielangi pindala on maksimaalselt kuni ca 0,5 ha, aegjärksete raiete kogupindala antud elupaigas on 1,14 ha. Kavandatavate aegjärksete raiete esimeste raiejärgkude käigus raiutakse puistud hajusalt hõredamaks, puistute täiused peale raiet jäävad minimaalselt 30%, kuid puistute esimesed rinded säilivad. Kavandatavate raiete käigus ei teki elupaigas lagedat ala, puistu raiutakse hajusalt hõredamaks, seega eelnimetatud raied

elupaigas ei mõjuta oluliselt värbkaku elupaiga seisundit, kuna värbkakk saab hakkama mosaiiksemas metsamaastikus.

Raied pesitsusperioodil häirivad värbkaku pesitsemist ja peletavad linde sobivatest elupaikadest vähem sobivatesse. Värbkaku pesitsusaegset häirimist ning pesade ja munade hävimist on võimalik vältida kui raietööd tehakse väljaspool värbkaku pesitsusperioodi, mis kestab 1. märtsist kuni 30. juunini ja pesapuud ei raiuta. Pesapuu asukoha koordinaadid on X: 686101.94, Y: 6399664.51.

Värbkakk pesitseb väikestes puuõõnsustes (enamasti suur-kirjurähni õõnsused), enamasti on need õõnsused haabades. Värbkaku elupaigavajaduste tagamiseks on oluline, kui raietööde käigus säilitatakse õõnsustega puid ja jämedamaid (üle 20 cm läbimõõduga) jalalseisvaid surnud puid ja lehtpuid (eriti haaba). Eelnimetatud tegevused ei mõjuta oluliselt värbkaku elupaiga seisundit ja ei kahjusta Haanja linnuala kaitse-eesmärke.

Eraldisel 7 kavandatava raieala mõjualasse jäävad Haanja looduala kaitse-eesmärgiks olevad loodusdirektiivi niiduelupaigatüübid liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (6270*) ja aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510). Nimetatud loodusdirektiivi niiduelupaigatüüpidele on negatiivseks mõjuteguriks võsastumine või/ja metsastumine. Kavandatava raie teostamine ei mõjuta ebasoodsalt Haanja loodusala kaitse-eesmärgiks olevaid loodusdirektiivi niiduelupaigatüüpe.

Kuna kavandatud raiealadel ja raiealade mõjualades ei asu muid Haanja linnu- ja loodusala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku, siis kavandatud raietegevus Haanja linnu- ja loodusala kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatavad raied ei mõjuta oluliselt Haanja linnuala ja Haanja loodusala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

Eraldised jäävad kasvukohatüüpidesse, kus raietööd külmunud või kuivalt pinnaselt on võimalik teostada ilma suuremate pinnasekahjustusteta. Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud keskkonnaministri 27.12.2006 määrusega nr 88 „Metsa majandamise eeskiri“. Metsamaterjali kokkuveol järgida poollooduslike koosluste hooldamise üldnõudeid⁷.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raied on kavandatud Haanja looduspargi Pärandmaastiku piiranguvööndis. Mõju looduspargi kaitse eesmärkidele, mis kattuvad Haanja linnu- ja loodusala kaitse eesmärkidega, on käsitletud p 3.3.1.2. Kavandatud raiealal ja selle mõjualas ei ole muid Haanja looduspargi kaitse-eesmärgiks olevaid väärtusi.

3.3.2. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Raied on kooskõlas üldplaneeringuga, poollooduslike koosluste tegevuskavaga, kaitsekorralduskavaga ja Haanja looduspargi kaitse-eeskirjaga, looduskaitse- ja metsaseadusega, seega olulist mõju ei ole.

⁷ Poollooduslike koosluste hooldamise kohta on võimalik leida infot Keskkonnaameti lehel, maahoolduse büroo alajaotuses aadressil <https://keskkonnaamet.ee/elusloodus-looduskaitse/looduskaitse/parandniitude-hooldamine>

3.3.3. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raiete puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Suuremate pinnasekahjustusteta on võimalik raietöid (sh. puidu kokkuvedu) teha külmunud või kuivalt pinnaselt.

Looduskaitseaduse § 55-st tulenevalt on raiete tegemisel tingimuseks ajaline piirang teostada tööd väljaspool lindude pesitsusaega. Looduskaitseaduse § 55 lõike 6 prim 1 punkti 2 kohaselt on keelatud kaitsealuse linnuliigi tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal.

Metsaseaduse § 28 lõike 7 punkti 3 kohaselt tehakse sanitaarraiet metsa sanitaarse seisundi parandamiseks ja ohuallikat mittekujutavate surevate või surnud puude puidu kasutamise võimaldamiseks, kui see ei ohusta elustiku mitmekesisust.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4. Eelhindangu järeldus

Kavandatud Mustikaoru kinnistu eraldistel 4, 9 ja 13 aegjärksetel raietel, eraldistel 2 ja 10 harvendusraietel ning eraldistel 1, 3, 5, 7 ja 8 sanitaarraietel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud, rakendades projekti osana looduskaitseaduse § 55 lg-st 6 tulenevaid tööde tegemisel kohustuseks võetud meetmeid. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Haanja loodus- ja linnualade, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatavate tegevustega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevustega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatavate tegevustega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitseõuetele vastavalt on avariiolukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Asjaomased asutused on loetletud KeHJS §-s 2³. Eelhindamise otsus avaldatakse Ametlikes Teadaannetes.

Eelhindangu koostaja:

Margit Avikson

metsahoiu vanemspetsialist

metsaosakond